

Göteborgs Stad

Stadsbyggnadskontoret

Samrådsredogörelse

Datum: 2013-11-21
Diarienummer: 0942/11

Evelina Eriksson
Telefon: 031-368 16 07
E-post: fornamn.efternamn@sbk.goteborg.se

Naturreseptatet Välen inom stadsdelarna Askim, Järnbrott, Näset och Önnered i Göteborg

---

Samrådsredogörelse

Stadsbyggnadskontoret har på uppdrag av Byggnadsnämnden genomfört samråd för förslag till Naturreseptatet Välen med skötselplan. Det innebar att sakägare har förelagts att yttra sig över förslaget, att samråd skett med vissa myndigheter men också med berörda kommunala förvaltningar och föreningar. Även allmänheten har haft möjlighet att yttra sig över förslaget som publicerats på Göteborgs Stads webbplats. Samrådet startade december 2013 och synpunkter har kommit in fram till och med juli 2013.

Sammanfattning

Yttranden från 29 olika avsändare har kommit in. De flesta är positiva till naturreseptatet i stort och har mer eller mindre detaljerade synpunkter med förbättringsförslag. Tre delägare till olika samfällda fastigheter inom reservatet vill ha ersättning. En ledningsrättsinnehavare och några av stadens nämnder vill inte ha några begränsningar eller fördyringar.

Utifrån synpunkterna från sakägare och övriga har gränserna finjusterats, syftet och föreskrifterna förtydligats, skötselplanen bearbetats och ansvaret belysts för till exempel Vålendeponin. Enskilda fastigheter och rättigheter påverkas endast marginellt. Flera mindre ändringar har också gjorts i den beskrivande texten, för att tillgodose olika önskemål om främst tydlighet.

Kopior av yttranden har överlämnats till berörda förvaltningar för kännedom och eventuella åtgärder.

Kontoret har bedömt att det är lämpligt, med dessa mindre ändringar, att besluta om naturreseptatet och skötselplan.

Inkomna synpunkter och stadsbyggnadskontorets kommentarer

Inkomna synpunkter har sammanfattats nedan. Personnamn anges inte. Synpunkterna finns i sin helhet på stadsbyggnadskontoret.

Kommunala nämnder

1. Fastighetsnämnden

ställer sig i princip positiva till förslaget. Med tanke på framtida bebyggelse vid Välenområdet anser nämnden att avgränsningen i nordost (vid Värens bollplaner) är rimlig och att Klubbvägen inte bör ingå i reservatet. Vidare anser nämnden att den västligaste delen vid Torstens ås mot Näsetvägen (söder om Åkeredsrondellen) inte ska ingå i naturreservatet. Dessutom bör det finnas plats att bredda vägområdet för Näsetvägen (öster om Åkeredsrondellen) ytterligare några meter in i det föreslagna reservatsområdet.

Nämnden anser vidare att deponiernas skötsel är viktig och att det finns en viss konflikt med ökad tillgänglighet vilket är otydligt i förslaget, men förutsätter att nämnden för kretslopp och vatten bevakar dessa frågor. Fastighetsnämnden föreslår också att de ekonomiska konsekvenserna av reservatsbildningen bör redovisas tydligare, men förutsätter att park- och naturnämnden bevakar frågorna om framtida drift och underhåll. Av förslaget framgår inte heller konsekvenserna för vissa arrendatorer.

Slutligen anser fastighetsnämnden att framtida åtgärder för att möta ett högre hav och ökade vattenflöden bör kunna utföras inom det kommande naturreservatet, till exempel genom en vall mot havet.

Kommentar: Klubbvägen ingår inte. En del av den västligaste delen av Torstens ås ingår inte längre men bergshöjden kvarstår som avgränsning och utsiktsplats. Ytterligare plats att bredda Näsetvägen behövs inte enligt trafikkontoret.

Texterna om deponin har förtydligats. Ekonomiska kalkyler ha skickats till respektive nämnd inför samrådet. De har reviderats av park- och naturförvaltningen och sammanfattas i reservatsbeslutet. Alla arrendatorer har nu förelagts att yttra sig över förslaget. En jordbruksarrendator har sagts upp och det beslutet har legat utanför själva reservatsbeslutet. Övriga arrendatorer kan fortsätta sin verksamhet i enlighet med tidigare regler och avtal.

En text om framtida vattennivåer har införts tillsammans med en föreskrift som gör det möjligt att göra skyddsåtgärder med tillstånd.

2. Kretslopp och vattennämnden

överlåter åt byggnadsnämnden att avgöra om det är lämpligt att införliva en nedlagd deponi i ett naturreservat. Reservatsföreskrifterna får inte hindra eller försvåra genomförandet av framtida miljöskyddsåtgärder som måste genomföras på deponin och skötselplanen bör inte ange någon målsättning för deponin. Reservatsförvaltaren förutsätts finansiera eventuella merkostnader.

Nämnden utgår också från att möjligheten att anlägga en kretsloppspark med återvinningscentral direkt öster om Store lund vid Reningsborg, inte påverkas.

Kommentar: Deponin nämns inte längre i syftet och regleras inte av föreskrifter. Ett särskilt undantag i föreskrifterna har gjorts så att miljöskyddsåtgärder för deponier kan utföras oavsett reservatet, men ska samrådas med beslutsmyndighet och förvaltare. Nämnevärda fördyringar beräknas inte uppstå, både deponi och vattenreningskärr i detta

natur- och rekreationsområde ska hanteras oavsett reservatsbeslut, men ett reservat innebär en viss uppmärksamhet på området.

Reservatet har avgränsats så att en kretsloppspark ska kunna anläggas direkt öster om Store lund, och gränsen har justerats så att marginal finns till fastigheten.

3. Kulturnämnden

har inget att erinra mot förslaget då kulturlämningarna bevaras och synliggörs.

4. Miljö- och klimatnämnden

tillstyrker förslaget och anser att skötselplanen är väl avvägd. Nämnden anser att området för mudderdeponin har en stor naturvärdespotential men efterbehandling och andra åtgärder som är direkt kopplade till mudderdeponin bör skötas utanför naturreservatets ram. Syftesformuleringar och skötselplan bör revideras utifrån detta.

Nämnden anser att föreskrifterna ska vara tydliga och har lämnat förslag på sådana separat. De föreslår även nya föreskrifter om förbud att ta bort död ved och tälningsförbud åtminstone på strandängarna samt en skrivning om att olyckor som kan orsaka negativ påverkan ska anmälas till tillsynsmyndigheten. Föreskrifterna bör ses över efter lämplig tidsperiod.

Slutligen föreslår nämnden att fördelning av olika ansvar görs via nämndernas reglementen istället för via reservatsbeslutet. Miljöförvaltningen har också överlämnat redaktionella synpunkter direkt till stadsbyggnadskontoret.

Kommentar: Text om mudderdeponin finns inte längre med i syftet och miljöförbättrande åtgärder för deponin är undantagna från föreskrifterna.

Föreskrifterna har förtydligats och kompletterats med förbud att föra bort död ved och tälningsförbud utanför anvisad plats. En upplysning om att vissa olyckor ska anmälas till tillsynsmyndighet har också införts, liksom att föreskrifter ska ses över vid behov eller inom 10 år. Ansvarsfrågorna har förtydligats och övriga redaktionella synpunkter har tillmötesgått.

5. Park- och naturnämnden

anser att beslutsförslaget och skötselplanen behöver revideras, framför allt måste detaljstyrningen i skötselplanen minskas men den är också ofullständig i vissa delar och överlappande i andra. En överenskommelse mellan park- och naturförvaltningen och förvaltningen för kretslopp och vatten bör skrivas för att fördela ansvar för uppföljning och skötselåtgärder. Förvaltningen föreslår att grusplanen vid Askims Sörgårdsväg ska ingå i reservatet.

Detaljerade förslag har bilagts och gäller förändringar av skötselplanen, dess åtgärder, mål, prioritering, kartor och uppföljning men även föreskrifter, ansvar, ekonomi, deponin och övrig text.

Kommentar: Skötselplanen har reviderats i enlighet med önskemålen. Olika ansvarsområden har förtydligats, men det återstår för park- och naturnämnden att göra detaljerade överenskommelser direkt med olika berörda parter. Grusplanen vid Askims Sörgårdsväg har tagits med i reservatet.

Så gott som samtliga detaljerade förslag har tillmötesgått.

6. Stadsdelsnämnden Askim-Frölunda-Högsbo

tillstyrker förslaget. För att underlätta tillgängligheten bör det övervägas att anlägga en gång- och cykelväg som binder samman Välen med Opaltorgsområdet. En

gestaltungsplan behöver snarast tas fram, med en tydlig entré och där en offentlig toalett prioriteras.

Kommentar: Önskemålen har vidarebefordrats till trafikkontoret respektive park- och naturförvaltningen.

7. Trafiknämnden

tillstyrker naturreservatsbildningen vid beaktande av att gränsen mellan reservatet och nuvarande gatumark på Näsetvägen läggs sju meter söder om nuvarande gatumark, så som gjorts, samt att ansvaret för gång- och cykelväg med bro över Stora ån vid Ängås flyttas från trafikkontoret till park- och naturförvaltningen och ges en tillfredställande driftsstandard.

Trafiknämnden anser vidare att den gamla Näsetvägen norr om Stora ån kan iordningsställas som gång- och cykelväg och kostnaderna bör bäras av reservatsbildningen. Nämnden förutsätter att väghållningen av angränsande gator och av gång- och cykelvägen Åkereds Skolväg/Gamla Näsetvägen kan ske utan hinder och om en omläggning är aktuell av Åkereds Skolväg/Gamla Näsetvägen så bekostas den av naturreservatsbildningen, liksom övriga kostnader som föranleds av reservatet.

Kommentar: Föreslagen gräns mot Näsetvägen ligger fast. Naturreservatsbeslutet innehåller ingen reglering av ansvaret, inte heller för gång- och cykelvägen med bro över Stora ån vid Ängås, men kan få följdverkningar för hur ansvaret ska tolkas. Park- och naturförvaltningen är positiv till att ta över förvaltarskapet och frågan får avgöras i ett annat sammanhang.

Genomförandet av det så kallade Välenstråket ligger på reservatsprojektet. Övriga nya gång- och cykelvägar som finns exemplifierade i skötselplanen finns där för att möjliggöra en eventuell framtida utbyggnad och är inte finansierade. Normalt underhåll av vägar, gång- och cykelvägar inom reservatet är tillåtet. En omläggning av Åkereds Skolväg/Gamla Näsetvägen i reservatsområdet är inte aktuell och själva reservatsbeslutet planeras inte föranleda några särskilda kostnader utöver de som kan uppstå av andra skäl.

Statliga myndigheter

8. Länsstyrelsen

anser att förslaget är väl genomarbetat men tycker att syftet bör utvecklas och lyftas fram, bergtall bör avlägsnas, paragrafhänvisningarna bör förtydligas, förbud mot vindsurfing och kitesurfing kan övervägas, undantag från B-föreskrifter behövs inte, vissa övriga lagregler bör nämnas och sakägare som förelagts om yttrande och övriga remissinstanser bör särskiljas.

Länsstyrelsen anser också att bevarandemål bör vara uppföljningsbara, det är viktigt att vattenmiljöerna sköts rätt, rensning ska anmälas till länsstyrelsen och ål finns i Stora ån. Avsnittet om fornlämningar bör kompletteras med text och karta och skyltar bör finnas. Bevarandemålet för Välenviken skulle kunna utvecklas. Utbredningen av marina fröväxter bör karteras och följas upp i ett uppföljningsprogram., inventeringen bör omfatta även djurlivet, exempelvis epibentisk fauna samt det bör utredas om restaurering av ålgräs är intressant.

Kommentar: Syftet har bearbetats, skrivningar om att bergtallen ska tas bort har införts, paragrafhänvisningarna har förtydligats, förbud för vattensporter som inte är attraktiva att utöva inom området behövs inte och har därför inte införts, undantag från B-

föreskrifterna har tagits bort, komplettering av övriga lagregler har gjorts och sakägare och övriga remissinstanser har åtskilts.

Bevarandemålen har setts över till viss del och beskrivningen av skötseln av Stora ån har anpassats i den mån vattendomen ger utrymme och texten har kompletterats. Även texten om fornlämningar har kompletterats, skyltar ska finnas men karta kan göras vid ett senare tillfälle. Bevarandemålet för Välenviken har utvecklats. Uppföljning i form av undersökningar för växt- och djurlivets status och förbättringsmöjligheter nämns redan och preciseras inte ytterligare.

9. Havs- och vattenmyndigheten

tillstyrker förslaget och föreslår att man formulerar ”motorfordon i vatten” som ”motordriven farkost på vatten”.

Kommentar: Ändringen har gjorts.

10. Lantmäterimyndigheten

önskar att naturreservatets gränser sammanfaller med fastighetsgränser där det är möjligt.

Kommentar: Stadsbyggnadskontoret håller med och har arbetat med den inriktningen.

11. Skogsstyrelsen

har inget att erinra mot inrättandet av naturreservatet. De påpekar att vissa formuleringar om skogsskötsel kan tolkas som skogsbruksåtgärder och bör strykas eftersom reservatets syfte är ett annat. Dessutom anser de att hanteringen av död ved ska (inte bör) följa uppsatta riktlinjer. De anser också att skötseln av vissa ekar och evighetsträd bör kvantifieras och koordinatsättas samt att omfattningen bör beskrivas. En hänvisning till de generella riktlinjerna om hur de borttagna träden ska hanteras bör också finnas.

Kommentar: Textavsnitten om skog och död ved och har setts över för att i viss mån tillmötesgå synpunkterna men vi har inte kunnat kvantifiera ekskötseln och koordinatsätta ekarna.

12. Sveriges geologiska undersökning

konstaterar att mer information om områdets geologi skulle berika förslaget.

Kommentar: Texten har kompletterats med en beskrivning av geologin.

Sakägare och innehavare av särskild rätt

13. Arrendator Göteborgs Fritidsförening Askim (GFA), Hult 2:67

ser inga hinder för genomförandet och förutsätter att hamnen samt lekplatser m. m. inte kommer att påverkas utan även i fortsättningen kan fungera för båt- och friluftsliv för medlemmar och allmänhet.

Kommentar: Stadsbyggnadskontoret har samma uppfattning, och har förtydligat att reservatsföreskrifterna inte hindrar möjligheten att nå brandsläckningsvatten i enlighet med detaljplanen för GFA:s område.

14. Arrendator Föreningen Göteborgs koloniträdgårdar/Välens koloniförening, Hult 3:2

har inget att erinra mot bildandet av naturreservatet och framför några önskemål: dels att det sätts upp staket mellan det norra koloniområdet och Stora åns omgivning och dels runt föreningens kompost- och brännplats. Föreningen ser också att det finns

utrymme att anlägga till exempel en handikapp-parkeringsplats väster om föreningens besöksplatser.

Kommentar: Eventuella staket kan diskuteras direkt med reservatsförvaltaren och regleras inte i reservatsbeslutet eller skötselplanen. Syftet med reservatet är dock inte att begränsa tillgängligheten. Det är bra att det finns möjlighet för till exempel en handikapp-parkering.

15. Arrende för brygga, NN, Näset 759:393

anser att man måste stoppa miljöfarliga utsläpp från bland annat deponin till Välenviken och inte lägga locket på i form av reservat.

Kommentar: Reservatet ska inte försämra möjligheten att göra miljöförbättrande åtgärder för deponin. Syfte, föreskrifter och mål har justerats för att reservatsbestämmelser inte ska hindra att åtgärder görs med hjälp av andra delar av miljölagstiftningen.

16. Jordbruksarrendator Västra Frölunda Naturvårdsförening, Näset 759:855 och Önnered 762:10

tillstyrker bildandet av naturreservatet och förutsätter att skötselplanen och dess genomförande samråds mellan föreningen och reservatsförvaltaren. Föreningen uppmärksammar också på ett sakfel när det gäller beskrivningen av Gamla Åkeredsskolans kulturminnesskydd.

Kommentar: I enlighet med synpunkterna har en diskussion påbörjats om skötseln mellan förening och reservatsförvaltare och sakfelet har rättats.

Arrendator NN, Näset 762:139

Föreningen Häst i Väst har lämnat synpunkter, se yttrande 24 under rubriken "Övriga".

17. Delägare i marksamfällighet för väg, Betaniastiftelsen i Askim, Hult S:34

kommer att begära ersättning för den förlorade marken om naturreservatet beslutas.

Kommentar: Fastigheten är en samfälld mindre väg, som inte påverkas av eller förloras på grund av reservatsbildningen. För tydlighets skull har gränsen för reservatet nu lagts så att fastigheten Hult S:34 inte ligger inom reservatet och någon behandling av ersättningsanspråket med fastighetskontoret behöver därför inte ske i samband med reservatsärendet utan får väckas i ett annat sammanhang.

18. Delägare i marksamfällighet för sandtäkt, NN, Näset S:53

yrkar på ersättning för värdeminskning om förslaget till naturreservat går igenom.

Kommentar: Fastigheten är en äldre samfälld sandtäkt för husbehov, som är svår att se idag. Tidigare förslaget förbud mot täkt av jord, berg, sten eller grus har ersatts av tillståndsplikt för täkt. Kontoret anser inte att tillståndsplikt i sig innebär att pågående markanvändning försvåras nämnvärt. Sanduttag kan göras så att naturvärdena gynnas och tillståndsplikt finns för att den hänsyn som behövs ska kunna preciseras. Fastighetskontoret kommer att behandla eventuella ersättningsanspråk efter reservatsbeslutet.

19. Delägare i marksamfällighet för väg, Stegerholmens Badförening, Näset S:92

har inga invändningar mot naturreservatet under förutsättning att andelen av vägfastigheten löses in.

Kommentar: Fastigheten är en samfälld mindre väg, som inte påverkas av eller förloras på grund av reservatsbildningen. Det kan dock finnas andra skäl till inlösen.

Fastighetskontoret kommer att behandla ersättningsanspråk och liknande efter reservatsbeslutet.

20. Rättighetshavare Fortum Distribution AB, Hult 5:80, 31:3 och 21:3

anser att naturreservatet inte får förhindra möjligheten att förlägga nya jordkabelledningar eller att ha kvar de befintliga. Om fördyring uppstår förutsätter de att ekonomisk kompensation ges.

Kommentar: Normalt underhåll av ledningar är undantagna från föreskrifterna. För nya ledningsdragningar gäller att tillstånd kommer att behövas av kommunen, för att precisera den hänsyn som redan befintliga natur- och rekreationsvärden kan kräva. Kontoret anser inte att reservatsbeslutet innebär att pågående markanvändning eller utnyttjande av rättigheter försvåras nämnvärt.

Övriga

21. Göteborgsregionens kommunalförbund (GR)

ser positivt på förslaget och konstaterar att ur ett regionalt perspektiv så bidrar Välen till att bevara och utveckla kustzonen, vilket stärker Göteborgsregionens attraktionskraft. GR pekar också att det är angeläget att Värens naturreservat fortsatt har hög tillgänglighet med kollektivtrafik med tanke på mer långväga besökare.

Kommentar: Kontoret instämmer.

22. Fiskevårdsnätverket Göteborg

anser att vassen utmed Stora ån är ett problem och bör ersättas av buskar och lövträd, på en sträcka längre än reservatet. Även utmed Välenviken föreslås buskar och lövträd. I viken föreslår man att ålgräs återplaneras. Man vill också ha totalt fiskeförbud inom hela vattenområdet och även i hela Stora ån.

Kommentar: Förslaget har reviderats så att betydelsen av åns skyddszoner beskrivs och skötsel anpassas efter detta, men vattendomen gäller även i fortsättningen. En viss mängd vass kommer att finnas i området för de fåglar och insekter som trivs i denna miljö. Förutsättningar för ålgräs kan undersökas i framtiden som en del av uppföljningen, där undersökningar om Välenvikens förbättringsmöjligheter rekommenderas. Fiskeförbud för Stora ån och Välenviken får övervägas i andra sammanhang.

23. Göteborgs Ornitologiska Förening (GOF)

är positiva till förslaget och föreslår att reservatsområdet utökas utmed Stora ån med hänsyn till tätting-arter, att den föreslagna bron läggs närmare Marholmsbron för att inte störa fågellivet, att Stora ån bör värnas i olika sammanhang även utanför reservatsbildningen och att dagvattenreningen bör kompletteras med fler naturanpassade våtmarker. Ett kontrollprogram bör finnas och innehålla: fågelräkning, provfiske samt övervakning av vegetation, evertebrater och vattenkemi i Välenviken och Stora ån. En naturskola bör också beslutas i samband med reservatsbildningen.

Kommentar: Den föreslagna reservatsgränsen utmed Stora ån är avvägd mot olika intressen och är därför svår att flytta utåt, hänsyn till fågellivet ska tas vid den slutliga sträckningen för bron och skötselplanen har anpassats efter synpunkten, i och med reservatsbildningen får Stora ån starkare skydd och uppmärksamhet som kan påverka synen även på övriga delar av ån och reservatet medger våtmarksrening som en del i skötseln. Det kontrollprogram som beskrivs uppfyller delvis GOF:s önskemål. Frågan om naturskola behandlas i pågående arbete med miljöprogram för staden och

naturpedagogisk verksamhet har lyfts och diskuterats med stadsdelsnämnden Västra Göteborg.

24. Häst i Väst Ideell förening

anser att det hade blivit bra med även hästar, får och getter och hänvisar till en namninsamling på drygt 5000 namnunderskrifter för hästarna i reservatet. De anser att man i förslaget har glömt bort barn och ungdomar och enbart satsat på fågellivet, pensionärer och kor.

Kommentar: Reservatsområdet är begränsat och rymmer inte alla önskemål, till exempel om olika djurslag. Här finns strandängar som hållits öppna av kornas bete sedan ett tjugotal år tillbaka vilket gynnar fågellivet. Reservatets syfte är att säkra just dessa biologiska värden och samtidigt erbjuda rekreativmiljöer för människor i alla åldrar, varken yngre eller äldre har glömts bort. En särskild barnkonsekvensanalys har också gjorts som påverkat det slutliga förslaget.

25. SportFiskarna

saknar en beskrivning av hur skyddszoner utmed Stora ån ska bevaras eller utvecklas och anser att vattendomen i Stora ån bör omprövas. De pekar också på att föreskrifterna inte bör göra det omöjligt att återintroducera en art som tidigare förekommit.

Kommentar: Förslaget har reviderats så att betydelsen av åns skyddszoner beskrivs och skötseln anpassas efter detta, men vattendomen gäller fortsättningsvis även om det kan finnas anledning att ompröva den med tanke på naturvärdena. Det är dock ett omfattande arbete som får göras utanför reservatsbeslutet. Föreskrifterna har reviderats så att det något tydligare framgår att återintroduktion av icke främmande arter är möjlig.

26. Tallboängens samfällighet

är positiva till ett naturreservat och att områden öster om Marholmsbron ingår. De föreslår att även grusplanen vid Hults bro ska ingå på liknande sätt som Kannebäckspan och har diskuterat utformning tillsammans med park- och naturförvaltningen. Ytterligare områden föreslås ingå i reservatet: Ängås gård, Värens idrottsplats, grönstråk samt fornborgen i Askim. De betonar vikten av vinterväghållning och att det bör framgå vem som ansvarar för vinterväghållning och belysning. De tycker också att floran kunde lyftas fram på olika sätt.

Kommentar: Grusplanen vid Askims Sörgårdsväg har nu tagits med i reservatet, delvis i enlighet med synpunkterna. En ytterligare utvidgning enligt önskemålen kommer inte göras efter avvägningar mot andra intressen som eventuell annan framtida användning och på grund av perifera lägen. Ansvar för vinterväghållning och belysning ligger på förvaltaren för respektive område, vilket inte kommer att beslutas i samband med reservatet utan regleras med reglementen och annat. Park- och naturnämnden kommer dock att ansvara för vinterväghållning och belysning bortsett från den på gång- och cykelbanan på Åkereds skolväg/Gamla Näsetvägen där trafikkontoret är ansvarig. Befintlig vegetationsbeskrivning ska göras tillgänglig som en bilaga till skötselplanen.

27. Person 1

föreslår solcellsdriven belysning.

Kommentar: förslaget har överlämnats till förvaltaren.

28. Person 2

föreslår en brygga/bro över viken, innanför hamnarna, så att man kan promenera runt hela Välenviken, samt hoppas på att hästarna i området vid Näsetvägen kan vara kvar.

Kommentar: Andra åtgärder än en sådan brygga/bro har varit mer genomförbara och angelägna. Det finns inget långsiktigt utrymme för hästhållning i aktuellt område och arrendet är avslutat.

29. Person 3

anser att gång- och cykelbanan på Åkereds skolväg/Gamla Näsetvägen inte ska ingå i reservatet utan utgöra en gräns, med hänvisning till att det annars kan få konsekvenser för skötseln av gång- och cykelbanan och att passage förhindras.

Avsändaren är också orolig för kornas skötsel och hälsa och för markskador som korna orsakar. Personen anser att detaljer om ansvarsfördelningen för koskötsel ska ingå i reservatshandlingarna och efterlyser en konsekvensanalys om Västra Frölunda Naturvårdsförening upphör. Vidare tolkar personen det som att park- och naturförvaltningen ska utöva tillsyn över sin egen verksamhet. Avsändaren påtalar också att reservatsdokumentet förmedlar en alltför positiv syn på möjligheten att klappa och mata korna med tanke på att korna stängas. Staket bör byggas med hänsyn till detta.

Slutligen anser personen att det är oansvarigt att förlägga en parkeringsplats där barn vistas och anser att det finns tillräckligt med parkering i området.

Kommentar: Den nämnda gång- och cykelbanan kommer att fortsätta att skötas av trafikkontoret, oavsett om den ingår i reservatet eller inte och passagemöjligheten kommer heller inte att förändras utan är en del av reservatets tillgänglighet.

Reservatet behandlar områdets skötsel. Skötselansvaret för själva korna och dess långsiktighet behandlas i andra sammanhang utanför reservatsbeslutet, direkt av skötselansvarig. Park- och naturförvaltningen utövar inte tillsyn över sig själv. Länsstyrelsen ansvarar för djurskyddstillsynen enligt miljöbalken och dess följdlagstiftning och övrig reservats-tillsyn (det vill säga övervakning av att föreskrifter, dispenser och tillstånd följs) i kommunala reservat görs av kommunens miljö- och klimatnämnd. När det gäller markslitage i betesmarker finns det olika åtgärder och skötselplanen pekar också ut nya betesområden. Vi ser över formuleringarna om att klappa kor men staketdetaljer regleras inte med reservatsbeslut.

Området där parkeringsplatser och entré ska ordnas används redan idag för viss parkering. Tanken är att ett genomtänkt planering av området tvärt om ska öka säkerheten.

Ändringar

Stadsbyggnadskontoret har bedömt att ett stort antal mindre ändringar behövde göras i förslaget. För att tillmötesgå sakägare har reservatsgräns och föreskrifter justerats och vissa ansvar har beskrivits tydligare. Enskilda fastigheter och rättigheter påverkas nu minimalt. För att tillmötesgå myndigheter, kommunala förvaltningar, föreningar och övriga har hela beslutsförslaget främst förtydligats och preciserats och skötselplanen har gjorts mindre detaljreglerad. Gränserna har finjusterats, entréområdena har utökats, syftet och föreskrifterna förtydligats, skötselplanen bearbetats och ansvarsfrågorna belysts för både reservat och andra verksamheter inte minst deponin. Flera mindre ändringar har också gjorts i den beskrivande texten.

Sedan samrådsförslaget i november 2012 har stadsbyggnadskontoret gjort följande ändringar i det beslutsunderlag som nu är aktuellt i december 2013:

Gränsjusteringar av reservatsområdet

- Det har skapats marginal till fastigheten Järnbrott 758:625 för en kretsloppspark.
- Hult S:34 ingår inte.
- Bollplanen vid Askims Sörgårdsväg på Hult 31:1 ingår.
- Den norra gränsen utmed Stora ån på Näset 758:621 har rätats.
- En mindre del av den västligaste delen av Torstens ås söder om Åkeredsrondellen på Näset 759:855 ingår inte.
- Gränserna vid Åkeredsvallen och Välendeponin på Näset 759:855, Näset 759:658 med flera har rätats.
- Gränserna norr om Hagkrogsvägen på Hult 3:2 och Hult 5:13 har rätats och finjusterats.

Förtydliganden av syftet med naturreservatet

- Prioriterade naturtyper har angetts.
- Välendeponin och föroreningar behandlas inte.

Justeringar av föreskrifterna

- Generellt förbud att ändra pågående markanvändning och bedriva skogsbruk har tagits bort och ersatts av preciseringar av vad som gäller för olika markanvändning och åtgärder.
- Förbud att sätta ut främmande arter, med vissa undantag, har lagts till för markägare.
- Förbud med tillståndsmöjlighet att släppa ut avloppsvatten med mera har tagits bort för att undvika dubbelreglering.
- Förbud med tillståndsmöjlighet att göra åtgärder mot översvämning har lagts till.
- Förbud med tillståndsmöjlighet att förändra områdets topografi eller hydrologi har lagts till med förtydliganden.
- Förbud mot olika motoriserade fordon har preciserats.
- Förbud mot viss tältning har införts.
- Undantag från föreskrifterna har förtydligats när det gäller tillsynsmyndigheter, undersökningar, underhåll av reningsanläggningar, skyddsjakt, detaljplaner och andra miljöbalksbeslut.
- Upplysning om anmälan vid vissa olyckor har införts.

Förändringar av skötselplanen

- Detaljregleringen har tagits bort och vissa förtydliganden och tillägg har gjorts.
- Entréområdena har utökats, både innanför och utanför reservatet.
- Åtgärderna har sammanfattats i en tabell med prioriteringar.

Karoline Rosgardt
Planchef

Evelina Eriksson
Miljöplanerare

Sändlista

Kommunala nämnder m. fl.

Fastighetsnämnden
Idrotts- och föreningsnämnden
Kretsloppsnämnden
Kulturnämnden
Miljö- och klimatnämnden
Nämnden för Göteborg Vatten
Park- och naturnämnden
Stadsdelsnämnden Askim-Frölunda-Högsbo
Stadsdelsnämnden Västra Göteborg
Stadsledningskontoret

Statliga myndigheter

som kommunen har samrått med enligt förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m. m.

Havs- och vattenmyndigheten
Länsstyrelsen Västra Götalands län
Skogsstyrelsen
Sveriges geologiska undersökning

Sakägare och innehavare av särskild rätt

som kommunen har förelagt att yttra sig över förslaget enligt förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m. m.

Hämtas från fastighetsförteckning version 2012-09-18 med komplettering

Övriga

Boverket
Göteborgsregionens kommunalförbund
Lantmäterimyndigheten
Riksantikvarieämbetet

Friluftsförbundet Göteborg
Göteborgs Ornitologiska förening
Järnbrotts scoutkår
Naturskyddsföreningen Göteborg
Näset SK
Proletären FF Göteborg
Sportfiskarna i Väst
Tallboängens villaförening
Åkered Bouleförening